

n. 15 ad 10 et 17, 19 die 16. Mart. 1591; n. 28 die 1. Sept. 1592.

In quantum potest Episcopus aliquid de Missali statuere? Vd.: Episcopus.

Nihil omnino mutandum, adimendum vel addendum per quosunque Clericos vel Presbyteros saeculares, vel per fratres Monachos aut cujusvis Ordinis regularis ex his, quae in Missali ordinario *tam in Rubricis quam in Nigro* praescribuntur *et multo minus in Canone*. Qui secus fecerint, temeritatis notam incurrere et animadversione dignos esse. n. 283 die 12. Nov. 1605.

A Regularibus, qui utuntur Missali romano, nihil addi, minui vel immutari posse, sed omnia in eodem Missali et Caeremoniali praescripta ad unguem servanda esse. n. 1627 ad 2 die 19. Aug. 1651.

7) Osculatio.

Vd.: *Evangelium* (Osculatio); *Oscul. Missalis*.

8) Quis tenet infra incensationem altaris?

Vd.: *Assistens Episcop.*

9) Quod?

Vd.: *Missa concord. cum Officio; Missa in Ecclesia aliena etc.; Breviar. rom.* (decr. de die 15. Mart. 1608.)

Ad dubium: an concessa facultate Confessariis et Capellanis Ecclesiarum Monialium Ord. Eremitarum s. Aug. servitio addictis celebrandi missas Sanctorum, de quibus Moniales praedictae Officia recitant, dummodo utantur missali rom., possint Confessarii et Capellani praedicti uti etiam Missalibus, quibus utuntur *Religiosi* ditorum Ordinum ex eo quia conveniunt admissim cum ritu missalis romani? S. C. resp.: *Negative*. n. 3383 die 24. Mart. 1696.

Licere in posterum tum Confessarium tum Capellanis tantum quarumcunque Monialium servitio addictis missas Sanctorum, de quibus ipsae recitant, celebrare sed cum missali romano et de communi, non vero missas proprias eorundem Sanctorum variis Ordinibus concessas. n. 3904 die 1. Dec. 1717; n. 4348 ad 2 die 15. Julii 1769.

Facultas celebrandi cum missali romano concessa pro Capellanis Monialium intelligi debet pro omnibus et singulis, qui ex debito tenentur celebrare in Ecclesia ipsarum Monialium, dummodo celebrent cum Missali romano. n. 3617 ad 3 die 11. Febr. 1702.

Capellani servitio Ecclesiae Monialium addicti debent celebrare missam de Sancto, de quo Moniales recitant Officium, juxta proprium Calendarium, licet sit inferioris ritus Sancti, de quo Capellanus privatim ad tenorem Calendarii Dioecesanii Officium recitat, dummodo utantur missali romano. n. 3622 ad 2 die 18. Mart. 1702.

Ex parte Monialium Ordinis S. Augustini Civitatis Florentiae S. R. C. demisse supplicatum fuit declarare:

An Capellani seu Confessarii earundem Monialium, quibus a S. R. C. indulta est facultas celebrandi Missas Sanctorum, de quibus ipsae Moniales recitant Officia, dummodo tamen utantur Missali Romano, licite celebrare possint Missas proprias Sanctorum Ordinis S. Augustini superadditas a Typographis Missali Romano et quae in eodem reperiuntur impressae absque licentia S. R. C.?

Eadem S. R. C. censuit respondendum:

„*Negative*.“ Et ita declaravit. n. 3765 die 2. Aprilis 1707.

Ad dubium: Quando Festum Purificationis B. M. V. occurrit in Dominica Septuagesimae vel Sexagesimae, apud Dominicanos non transfertur, ex quo

accidit, ut Moniales S. Dominici jurisdictioni Ordinarii subjectae et Breviario sui Ordinis utentes de praefato Festo in Choro recitent, Missamque officiantes cantaturae ex statuto, consuetudine vel devotione antiqua illam de B. Virginis Purificatione absolvere debeant. Quaeritur ergo: An Capellani saeculares ipsarum Officium de Dominica persolventes, juxta Rubricas Breviarii Romani, quo utuntur, se conformare debeant quoad Missam in his vel similibus circumstantiis cum Officio Monialium, illam celebrando de praedicto Festo B. M. V., ut Officium Chori omnino expleatur?

Et: An idem dicendum sit in his omnibus casibus, in quibus Moniales Missam proprio Officio convenientem in Choro ex statuto, consuetudine vel antiqua devotione cantent, salvis remanentibus tantum quoad reliquos casus decretis hujus S. C., in quibus hujusmodi conformitas in facultate et arbitrio Capellanorum relinquitur?

S. eadem C. rescripsit, ut infra, videlicet:

„Serventur S. C. Decreta et Capellanos saeculares, qui celebrare debent in Ecclesiis Monialium, quoad Missam solemnem teneri, dummodo celebrent cum Missali Romano.“ Et ita declaravit et servari mandavit. n. 4501 ad 12 et 13 die 20. Sept. 1806.

Cum in Asceterio Monialium Ordinis S. Francisci adnexo Ecclesiae titulo S. Maria nuncupat. delle Vergini dette della Madonna, Civitatis Veronae commorentur hodie Moniales Monasterii SSmi Redemptoris ex Ordine Canoniorum Regularium Lateranensium S. Augustini, separatae tamen in omnibus a praedictis Monialibus Ordinis S. Francisci, excepta Ecclesia, quae est communis, ita ut ab utrisque Monialibus servetur propria regula et recitetur Officium juxta proprium Calendarium; visum est Monialibus La-

teranensibus, quod ab earum Capellano quotidie celebranda sit ea Missa, ad quam audiendam ipsae conveniunt, quae conformis sit Officio in earum Calendario assignato; quod cum denegetur a Monialibus S. Francisci, in hujusmodi opinionum discrepantia ad firmandum, quid fieri opus sit, Moniales Lateranenses recursum habuerunt ad S. R. Congregationem.

S. eadem C., audita prius sententia unius ex Apostolicarum caeremoniarum Magistris scripto exarata, typisque tradita, ad relationem Emi et Rmi D. Card. Erskine Ponentis, rescribendum censuit: „Posse Capellanum Monialium Lateranensium SSmi Redemptoris in casu, de quo agitur, Missas legere secundum ordinem earundem Monialium, exceptis diebus Dedicationis et Titularis Ecclesiae.“ Et ita declaravit die 20. Martii 1809 n. 4511.

Ad dubium: 1. an in Ecclesiis, ubi morantur, absque tamen Religionis habitu, Alumni Ordinis Eremitarum discale., teneantur omnes uti missali Ord. juxta concessionem de anno 1777?

2. An Sacerdotes exteri adigi possint uti praedicto missali, etiam si color Ecclesiae respondeat Officio ab ipsis persolvendo? S. C. resp.: *Negative ad utrumque*. n. 4823 die 23. Sept. 1837.

10) Quot?

In missa sol. permitti non possunt duo missalia, unum in cornu Epistolae, aliud in cornu Evangelii. n. 4526 ad 13 die 7. Sept. 1816.

MISERERE etc. IN S. TRIDUO.

Miserere mei Deus etc. in Matut. tenebrarum modulata sed flebili voce canitur. *Caer. Ep.* l. II. c. XXII. n. 13.

MISSIONES.

De carum frequentia in Regno Neapolit.
vd.: *Constit. Bened. XIV.* die 8. Sept. 1745
(Bull. r. t. XVI. p. 315.).

MITRA.

1) Abbatibus.

a) Extra suas Ecclesias.

Vd.: *Cassinenses; Usus Pontif.*

Non licet Abbatibus Titularibus, habentibus jurisdictionem quasi episcopalem cum usu mitrae et baculi, deferre mitram extra proprias Ecclesias per Dioeceses Ordinariorum absque indulto sedis apostol., nec sine nec cum licentia Ordinarii. n. 934 die 2. Aug. 1631.

Non licuisse nec licere Abbati s. Benedicti Terrae Nursiae extra propriam Ecclesiam incedere cum Mitra. n. 1338 die 3. Aug. 1641.

Non licere Abbati s. Laurentii Reatin. extra Ecclesiam deferre baculum et mitram in processionibus. n. 2063 die 12. Junii 1660.

b) Materia.

Abbati s. Salvatoris Ord. Cisterciens. Clusinae utenti mitra pretiosa, S. C. resp.: Serventur decreta Alex. VII. de anno 1659. n. 3781 die 10. Mart. 1708.

Cf.: *Usus Pontifical.; Mitra Dignit. et Canon.* (materia)

c) In Processione.

Occasione Processionis SSmi licet Abbati Monasterii s. Sepulchri Parmen. post se deferre facere per Clericum mitram cum velo. n. 3729 ad 5 die 22. Aug. 1705.

Ad dubium: an Abbates Ord. S. Benedicti Congreg. Militensis, status Ragusini, in Processionibus secum ducere valeant duos Clericos seu Monachos, cotta indutos, in utroque latere assistentes

pro servitio et usu mitrae et baculi pastoralis? S. C. resp.: Affirmative, ita tamen, ut praeter dictos Clericos alios ducere non possint. n. 4005 ad 4 die 24. Novb. 1731.

Cf.: *Abbas* (Processio.).

d) Vetita.

Vd.: *Usus Pontifical.*

Ad dubium: an Abbates in functionibus, quae fieri solent ab eisdem in ambitu Monasterii, ut puta in coemeteriis in die commem. Omn. fid. def., in dom. Palm. et similibus, uti possint mitra? S. C. resp.: Negative. n. 3566. die 19. Junii 1700.

2) Archiepiscopi ad benedictionem.

Vd.: *Crux archiep. ad bened.* (decr. n. 3774.)

3) Canonicorum.

a) Ad Absolutiones quinque ad fere trum.

Vd.: *Usus Pont.* (decr. Clem. XIV. de die 16. Oct. 1771; Pii VI.)

b) In Insigniis apponenda.

Vd.: *Usus Pontif.* (decr. Bened. XIV. pro *Urbini*. §. 1.; *Clem. XIV.* pro *Capit. Cath. Arimini* decr., Pii VI.); *Mitra Canon.* (in missa et vesp. — decreta Pii VII.)

c) Materia.

Vd.: *Mitra Dignitar.* (materia); *Usus Pont.* (Decr. Clem. XIV. pro *Canon. Cath. Arimini*; decr. Pii VI.); *Mitra Ep.* (Mater.); *Mitra Ep. titul. ass.* (Mater.)

d) In Missa et Vesperis etc.

Cf.: *Usus Pontifical.* (decr. n. 4593 ad 17—19; n. 4863; decr. Clem. XIV.; Pii VI.)

Toti Capitulo Cathedr. Panormitanae uti licet mitra, Episcopo non celebrante sed absente, etiam sede vacante. — Singulis Canonicis extra Ecclesiam in-

vitatis, non praesente toto Capitulo, non licet uti mitra. — Canonicus, si solemniter celebrat, debet incensari et manus abluere coopertus mitra, praesente sive absente Archiepiscopo. — Canonicus celebrans non debet stare coopertus mitra, dum Archiepiscopus induitur vestibus s. aut ascendit solium. — Canonicus Diaconus, cantaturus Evangelium, altero Canonico celebrante, non debet et simul ipse uti mitra. n. 3052 ad 1—7 die 22. Apr. 1684.

Pius PP. VII.

In summo apostolatus fastigio meritis licet imparibus constituti ad statum ecclesiarum, quarum Nobis a Domino commissa est sollicitudo, animum jugiter intendere ac sacerdotibus in eis Altissimo famulantibus prospicere eorumque dignitati et honorificentiae, prout rationi consentaneum esse in Domino arbitramur, consulere non desistimus.

Cum itaque, sicut per dilectum filium Nostrum Antonium felicem Sanctae Romanae Ecclesiae presbyterum Cardinalem Zondadari nuncupatum metropolitanae ecclesiae Senensis ex concessione et dispensatione apostolica praesulem Nobis nuper exponi fecerunt dilecti filii Capitulum et Canonici ipsius Metropolitanae sub titulo beatae Mariae Virginis in coelum Assumptae, eadem ecclesia, in qua sex Dignitates et octodecim Canonici existunt, antiquitatis laude, templi majestate, patrimonii amplitudine, sacrarum suppellectilium copia, cleri probitate et doctrina, populique devotione et frequentia ita floruerit et floreat, ut superioribus difficillimis temporibus cum nihil de vetusta sua gloria exciderit tum eo major evaserit, quo firmior et constantior cleri populique universi Senensis in fel. rec. Pium PP. VI. praedecessorem Nostrum illuc a notis tempestatibus compulsus exstitit fides,

devotio, pietas, cumque plurimi virtutibus, meritis et amplissimis dignitatum gradibus insignes viri ex eisdem Capitulo gremio prodierint, ac praeterea ipsa civitas Senensis per plurimum sanctorum ac etiam aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum mater fuerit et alitrix, non exigua splendoris et ornamenti ad ipsam metropolitanam fieret accessio atque divinus in ea cultus populique devotio majora in dies susciperet incrementa, si exponentes praedicti intrarum decore donentur, Nobis propterea ipsi exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignareremur,

Nos igitur eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Dignitates et Canonicatus in dicta metropolitana ecclesia Senensi obtinentibus praesentibus et perpetuis futuris temporibus tam in civitate quam in dioecesi Senensi et absente eodem Antonio Felice Cardinale praesule seu pro tempore existente Archiepiscopo Senensi in missis, vespers ac laudibus solemniter decantandis ac etiam in processionibus seu supplicationibus, benedictionibus candelarum, cinerum palmarum et fontis baptismatis ac reliquis ecclesiasticis functionibus, in quibus sacra adhibentur paramenta, mitra ex tela alba uti libere et licite possint ac valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium concedimus et indulgemus, eisque in suis armis seu insigniis gentilitis mitra apponi faciendi et addendi licentiam et facultatem perpetuo tribuimus et impertimur.

Datum Romae die 12. Jan. 1802.

(Bull. r. Continuat. t. XI. p. 281.)